

1 Etiske krav

Entreprenøren skal respektere grunnleggende krav til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og miljø. Varer som leveres til Kystverket skal være fremstilt under forhold som er forenelige med kravene angitt nedenfor. Kravene bygger på sentrale FN-konvensjoner, ILO-konvensjoner og nasjonal arbeidslovgivning på produksjonsstedet.

Dersom entreprenøren benytter underentreprenør for å oppfylle denne kontrakt, er leverandør forpliktet til å videreføre og bidra til etterlevelse av kravene hos sin(e) underleverandører.

1.1 Forbud mot barnarbeid i strid med nasjonal og internasjonal lovgivning (ILOs kjernekonvensjoner 138 og 182)

- Barn under 15 år (14 eller 16 år i enkelte land) skal ikke utføre noen typer arbeid som er til hindring eller skade for deres utdanning og/eller utvikling.
- Barn under 18 år skal ikke arbeide nattsift, eller utføre noen typer arbeid som vil sette deres sikkerhet, fysiske og/eller mentale helse i fare.
- Barn har rett til å bli beskyttet mot økonomisk utnyttning i arbeid.

1.2 Forbud mot tvangsarbeid (ILOs kjernekonvensjoner 29 og 105)

- Tvangsarbeid eller ufrivillig arbeid skal ikke forekomme i noen form, herunder også som et middel for opplæring, straff eller for å fremme arbeidsdisiplin.
- Arbeidstakere skal ikke måtte levere depositum eller identifikasjonspapirer til arbeidsgiver.
- Arbeidstakere er fri til å avslutte arbeidsforholdet etter en rimelig oppsigelsestid.

1.3 Forbud mot diskriminering (ILOs kjernekonvensjoner 100 og 111)

- Arbeidstakere skal ikke forskjellsbehandles på grunnlag av kjønn, rase, hudfarge, religion, politisk oppfatning, nasjonal opprinnelse, sosial status, fagforeningsarbeid eller personlige forhold i arbeidssituasjoner eller i tilgang til arbeid.
- Lønnen skal være lik for likt arbeid, uavhengig av kjønn.

1.4 Forbud mot manglende respekt for fagorganisering og kollektive forhandlinger (ILOs kjernekonvensjoner 87 og 98)

- Arbeidstakere og arbeidsgivere har rett til å danne, eller slutte seg til de organisasjoner de selv måtte ønske, og til å drive kollektive forhandlinger og dele innholdet.
- All aktivitet i forhold til denne organiseringen skal skje helt uten represalier eller andre former for forulemping for deltagerne.
- Arbeidsgiver må på ingen måte hindre arenaer for møter og kollektive forhandlinger.
- Der organisasjonsfrihet og retten til kollektive lønnsforhandlinger er begrenset ved nasjonal lov, skal arbeidsgiver legge til rette for, og ikke hindre, parallelle mekanismer til fri og uavhengig organisering og forhandling.

2 Krav til lønns- og arbeidsvilkår

Krav til entreprenør og eventuelle under- leverandører og entreprenører

- a) På områder som er dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale, skal entreprenøren sørge for at ansatte, inkludert innleide og utsendte arbeidstakere, hos entreprenøren og eventuelle underleverandører som direkte medvirker til å oppfylle denne kontrakten har lønns- og arbeidsvilkår i henhold til gjeldende forskrifter.
- b) På områder som ikke er dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale, skal entreprenøren sørge for at de samme ansatte har lønns- og arbeidsvilkår i henhold til gjeldende landsomfattende tariffavtale for den aktuelle bransje. Med lønns- og arbeidsvilkår menes bestemmelser om minste arbeidstid, lønn, herunder overtidstillegg, skift- og turnustillegg og ulempetillegg, og dekning av utgifter til reise, kost og losji, i den grad slike bestemmelser følger av tariffavtalen.
- c) Entreprenøren skal ha samme forpliktelser avtalefestet i alle avtaler som omfatter ansatte hos underleverandør som direkte medvirker til oppfyllelse av denne kontrakten.
- d) Ansatte som arbeider på områder som ikke dekkes av verken allmenngjort tariffavtale eller landsdekkende tariffavtale skal ha samme lønns- og arbeidsvilkår som følger av norsk overenskomst. Der det ikke foreligger overenskomst skal forskrift om allmenngjøring av tariffavtale for byggeplasser i Norge legges til grunn.

Administrative bestemmelser og sanksjoner

- a) Entreprenøren skal på forespørsel og innen tidsfristen satt av oppdragsgiver kunne dokumentere at kravene til lønns- og arbeidsvilkår blir overholdt i egen virksomhet og hos eventuelle underleverandører. Dokumentasjonen kontrolleres av byggherren eller ekstern kontrollør engasjert av byggherren. Dokumentasjonen kan inkludere, men er ikke begrenset til, komplett liste med navn på egne og eventuelle underleverandørers ansatte som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten, oversikt over allmenngjorte og/eller landsomfattende tariffavtaler som legges til grunn for de samme ansatte, innsyn i leverandørens avtalte lønns- og arbeidsvilkår med eventuelle underleverandører, timelister, arbeidsavtaler, lønnslipper og avtaler om kost og losji.

Dokumentasjonen må være i en slik form og på et slikt språk som gjør den egnet til at byggherren kan forsikre seg om at kravene til lønns- og

arbeidsvilkår er oppfylt. Det er leverandøren som har ansvaret for at en eventuell oversettelse er korrekt

- b) Byggherren, samt eksterne kontrollører engasjert av byggherren, har rett til å foreta annonserte og uannonserte stedlige kontroller hos entreprenøren, eventuelle underleverandører og ved lokasjonen hvor tjenesten utføres. En stedlig kontroll vil kunne inkludere innsyn i lønns- og personalsystemer.
- c) Byggherren og eventuell ekstern kontrollør som mottar opplysningene, har taushetsplikt om opplysningene. Taushetsplikten gjelder ikke overfor Arbeidstilsynet eller Petroleumstilsynet, ei heller overfor ansatte eller interne eller eksterne rådgivere som er nødvendige for å få språklig, økonomisk, juridisk eller annen faglig bistand. Taushetsplikten gjelder også for rådgiverne.
- d) Hvis entreprenør eller underleverandør får pålegg fra Arbeidstilsynet som gjelder lønns- og/eller arbeidsvilkår, skal entreprenøren uten opphold informere byggherren ved kopi av pålegget. Hvis entreprenøren eller underleverandøren ikke utbedrer forholdene i pålegget innen Arbeidstilsynets frister, vil dette bli ansett som mislighold av kontrakten, som vil medføre plikt til å betale dagbøter inntil forholdet er rettet. Dagboten påløper automatisk.
- e) Dagbot for brudd på lønns- og arbeidsvilkår inngår ikke i utregning av det samlede dagmulktansvar jf. NS 8406 pkt 26.3. Dagbot utgjør 1 % av kontraktssummen.
- g) Hvis brudd på punkt 1 a)-d) oppdages av byggherren eller av tredjepart engasjert av byggherren, skal entreprenøren rette forholdet innen den frist byggherren fastsetter. Der entreprenøren selv oppdager slikt brudd gjennom internkontroll eller egen oppfølging av underleverandører, skal entreprenøren uten opphold opplyse byggherren om forholdene og utbedre forholdene innen frist fastsatt av byggherren. Byggherren kan kreve at entreprenøren skal utarbeide en plan for forbedringer som skal godkjennes av byggherren. Hvis forholdene ikke utbedres innen fastsatt frist, vil dette bli ansett som mislighold av kontrakten som vil medføre plikt til å betale dagbøter inntil forholdet er rettet. Dagboten påløper automatisk. Ved alvorlige brudd som medfører fare for ansattes liv og helse, ved gjentatte brudd eller ved avtalt maksimal periode med dagbøter, anses det som vesentlig mislighold som gir oppdragsgiver rett til å heve kontrakten.